

Norský jazyk a literatura – Dva oddíly zkušebních okruhů k bakalářské zkoušce

Jde o okruhy, obsah, strukturaci a nejdůležitější problémy v rámci otázky si každý určí sám – s ohledem na svou četbu a své zájmy. U konkrétních autorů by životopisné údaje neměly tvořit více než 15% rozsahu vypracované otázky. Zaměřte se na dílo, jeho periodizaci, ale také jeho sekundární zpracování v Norsku i mimo něj, s tím související překlady/recepci. Okruh I – Literatura a kultura budou examinovány dvojjazyčně. Minimálně 20% rozsahu norsky (tituly, názvy, termíny apod.), podle vlastního uvážení. Do struktury otázky je třeba zabudovat vlastní četbu a řádně na ni upozornit. Pozor: Mnohé otázky se částečně překrývají, vytkněte konkrétní body, ale i širší souvislosti.

Okruh II je lingvistický a konverzační. Bude zkoušen norsky min. z 80% z celku otázky (Konverzační otázky: 100%). Při domácí přípravě je důležité rozvrhnout si strukturu otázky, pozor: vždy příklady, vlastní četba, odkazy. Pozor: Všechny otázky, resp. jejich části, mohou být zadány také pro písemnou část bakalářské zkoušky. Ústní zkouška trvá se dvěma třemi otázkami (které si taháte z klobouku) celkem 25 minut, a to s desetiminutovou přípravou na potítku.

I. Literatura a kultura

1. Žánry staroislandské literatury – základní členění a nejvýznamnější díla
2. Ságy – dobový kontext, dělení.
3. Tvorba a působení Snorre Sturlusona
4. Skandinávská literatura středověku. Balady, kroniky, zákoníky, lidová poezie, pohádky, pověsti. Draumkvedet.
5. Ludvig Holberg. Dílo a doba. Norská literatura před rokem 1814.
6. Národní romantismus. Společnost, literatura, jazyk. Henrik Wergeland. Bj. Bjørnson. Dramatik, básník, politik
7. Henrik Ibsen – fáze vývoje díla. Nejvýznamnější tituly. Recepce mimo Skandinávii.
8. A. Kielland, J. Lie, kritický realismus a přechod k novoromantismu. Moderní průlom v kultuře skandinávských zemí (E. Brandes). Kristianská Bohéma.
9. Naturalismus (Garborg, Skram). Symbolismu a neoromantismus ve skandinávské literatuře. (S. Obstfelder, S. Lagerlöfová)
10. Knut Hamsun – přehled díla a literárního diskurzu
11. H. C. Andersen a dánská literatura – přehled nejvýznamnějších autorů. Pozor, pokud jména neuvedete sami, budete na konkrétní jména dotázáni.
12. Sigrid Undsetová, témata a autoři generace roku 1907
13. Norská a skandinávská próza a poezie mezi dvěma válkami. (Øverland, Hoel, Vesaas)
14. Druhá světová válka v literatuře – Norsko, Švédsko, Dánsko. Beletrie, svědectví, odborná literatura a film. (+ Jens Bjerneboe)
15. Tarjei Vesaas. Literatura v nynorsk – historie a současnost. Norská poezie (O.H. Hauge, další básníci)
16. Nejvýznamnější osobnosti skandinávské a norské literatury pro děti a mládež. Témata, problémy, žánry, autoři a autorky. Ilustrace. Obrázkové knížky pro nejmenší.
17. Kjell Askildsen a žánr norské/skandinávské novely – historický průřez (Karin Blixen, Hjalmar Söderberg, H. C. Branner, Johan Borgen)
18. Dag Solstad, Jan Erik Vold, Lars Saabye Christensen, Jan Kjørstad – témata, díla, generační rozdíly, srovnání, překlady
19. Jon Fosse. Žánry a témata současné norské literatury – evropské srovnání. Skandinávské drama v průběhu 20. stol
20. Dějiny literatury jako žánr. Norská literatura v Čechách a na Slovensku. Recepce. Překladatelé. Nejdůležitější zdroje v originále i v češtině/slovenštině.

Lingvistický oddíl II.

1. Norsk og den indogermanske språkfamilie. Norrønt. Runer.
2. Norsk språkhistorie. Periodeinndelingen fram til 1814.
3. Norsk språk i utvikling. Hovedlinjene fra 1814 til annen verdenskrig. Ivar Aasen, Knut Knutsen. Forfattere og språkstriden. Nynorsk.
4. Norsk språk i utvikling. Hovedlinjene fra 1945 fram til i dag. Språkreformer. Prosjekt samnorsk. Norsk språkråd og dets funksjon.
5. Ordstruktur. Rot. Fugeaffiks. Morfem. Leksikologi som fag.
6. Ordlagingsmekanismer i norsk. Derivasjon. Prefiks, suffiks. Sammensetninger: substantiv, verb. Partikkelverb.
7. Ordklasser – oversikt. (F.eks: en gammel ordklasse som ikke eksisterer mer – tallord. I dag: kvantorer.) Velg ut to ordklasser (ikke verb, og kommenter nærmere).
6. Substantiv. Kjønn og bøyning. Bruk av bestemt og ubestemt form. Noen formelle kriterier for bruk av substantiv uten artikkel, f.eks. idiomer).
7. Adjektiv. Funksjon, bøyning og gradbøyning. Adjektivfraser.
8. Verb. Inndeling etter morfologiske, syntaktiske og semantiske kriterier.
9. Verb i moderne norsk: Oversikt over tempussystemet. Finitt og infinitt verb.
10. Adverb i norsk. Modaladverb, setningsadverb. Modalitet i norsk, inklusive modale verb.
11. Syntaks. Norsk setning. Ordstillingssystemet. Konjunksjoner, subjunksjoner. Setningstyper. Setningsfragment. Leddstilling – setningsskjema. Indirekte spørsmål.
12. Stilistikk og kommunikasjon. Stilnivåer, karakteristiske trekk. Språkhandling. Språklig kompetanse. Norsk i medier.
13. Sakprosajanger, Språklige virkemidler. Påvirkning fra engelsk og andre språk i ulike sammenhenger, ulike perioder. Nyord.

.....KONVERSASJONSEMNER

14. Aktuelle samfunnsproblemer i dagens Norge. Politiske partier.
15. Norske eventyr – viktige litterære elementer, karakteristiske trekk. Eventyrenes forfattere og samlere. Norsk nasjonalidentitet i forvandling.
16. Typisk norsk: hva som er karakteristisk for nordmenn og Norge generelt, norske særpreg, ting som gjør Norge unik i verdensperspektiv.
17. Kjønsfordeling i Norge, likestilling i historie og samtid. Viktigste kvinnelige kunstnere, politikere osv.
18. Norge og multikulturalitet, minoriteter, språk, urbefolkning.
19. Natur, landskap og arkitektur, norske ikonbilder, kulturminner og arv sett i turistperspektivet.
20. Skolesystemet, oppdragelse og menneskeverdier, Norges verdensrepresentasjon, Nobels fredpris og utenlandspolitikk.
21. Norsk bildende kunst, arkitektur, musikk – de viktigste personligheter og verk.
22. Oversikt over de viktigste begivenheter i norsk historie. Tilbakeblikk på det 20. århundret. Andre verdenskrig. Verferdstaten.